

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Decretio Chlotharij II. Regis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

VIII. Similiter Kal. Mar. Colonia convenit, & ita bannivimus, ut unusquisque iudex criminofum latronem ut audiverit, ad cafam fuam ambulet, & ipfum ligare faciat, ita ut fi Francus fuerit, ad noftram praefentiam dirigatur, & fi debilior perfona fuerit, in loco pendatur.

IX. Si quis Centenarium aut quemlibet iudicem noluerit super malefactorem ad prindendum adjuvare, sexaginta solidis omnino condemnatur.

X. Et quicumque fervum criminofum habuerit, & ei iudex rogaverit ipfum praefentare, & noluerit, fuum vvidrigildum omnino componat.

XI. Similiter convenit ut fi furtum factum fuerit, capitale de praefenti centena refituar, & caufator Centenarium cum centena requirat.

XII. Pari conditione convenit ut fi una centena in alia centena veftigium fecuta fuerit, & invenerit, vel in quibuscunque fidelium noftrorum terminis veftigium miferit, & ipfum in aliam cente-

nam minime expellere poterit, aut convictus reddat latronem, aut capitale de praefenti refituar, & cum duodecim perfonis fe ex hoc facramento exuat.

XIII. Si servi Ecclefiarum aut fifcalini furtum admiferint, fimilem poenam fuflineant ficut & reliquorum servi Francorum.

XIV. Die dominico fimiliter placuit obfervare ut fi quifcunque ingenuus, excepto quod ad coquendum vel ad manducandum pertinet, opera alia in die dominico facere praefumpferit, fi Salicus fuerit, solidos quindecim componat, fi Romanus, feptem & dimidium. Servus vero aut tres solidos reddat, aut de dorfo fuo componat. *Adlipiodus recognovit.*

XV. De chrenechruda lex, quam paganorum tempore obfervabant, deinceps nunquam valeat, quia per ipfam cecidit multorum potestas.

Datum pridie Kal. Mar. anno xx. regni Domni noftri Colonia feliciter. Amen.

DECRETIO

CHLOTHARII II. REGIS,

Data circa annum Chrifti DCCV.

DECRETUM est ut quia in vigiliis conftitutas nocturnos fures non caperent, eo quod per diverfas intercedente concludio scelera praetermiffa custodias exercerent, centenas fieri. In qua centena aliquid deperierit, capitale qui perdidit recipiat, & latro infequatur. Vel fi in alterius centena appareat, & adhuc admoniti fi neglexerint, quinos fol. condemnentur. Capitale tamen qui perdidit, a centena illa accipiat absque dubio, hoc est, de fecunda vel tertiacultodia.

II. Si veftigium comprobatur latronis, tamen praefentia nihil longe multando. Aut fi persequens latronem fuum comprehenderit, integram sibi compositionem accipiat.

III. Quod fi in trufte invenitur, medietatem compositionis truftris adquirat, & capitale exigat a latrone.

IV. Si quis in domo alterius, ubi clavis est, furtum invenerit, dominus domus de vita componat.

V. Si quis cum furto capitur, antedictae subjaceat legi.

VI. Si de fufpitione inculpatur, ad fortem veniat.

VII. Si mala forte priferit, latro tamen, ad utramque partem fint ternas perfonas electas, ne concludius fieri poffit.

VIII. De fervis Ecclefiarum aut fifci vel cujuflibet, quicumque inculpatur, ad fortem veniat, aut ad plebium promoveatur, aut ipfe precius a domino reformetur. Nam probati periculo subjacebunt.

IX. Si quis cujuflibet de potentioribus fervis, qui per diverfa poffident, de crimine habetur fufpectus, domino fecretius cum teftibus condicatur ut intra viginti noctes ipfum ante iudicem debeat praefentare. Quod fi in ftatutum tempus interludente concludio non fecerit, dominus ftatus fui juxta modum culpae interfredum & fuidum compenfabitur.

X. Si fervus ante admonitum dominum defuerit, capitale dominus refituar, &

de servo faciat cessionem, & cum inven-
tus fuerit, detur in vindictam.

XI. Si quis occulte de re sibi furata a
quolibet latrone compositionem acceperit,
utraque latronis culpa subiaceat. Fur
tamen iudici presentetur.

XII. Ut continuo capitale ei qui per-
diderit reformare festinet, & latronem
perquirat. Quem si in truste perinvenerit,
medietatem sibi vindicet vel delaturam.
Si fuerit de facultate latronis, & qui dam-
num pertulit, satiatur. Nam si persequens
latronem ceperit, integram sibi composi-
tionem simul & solutionem, vel quicquid
dispendij fuerit revocavit, fides tamen
iudici, in cuius pago est, referretur.

XIII. Nullus latronem vel quemlibet
culpabilem, sicut summis Episcopis con-
venit, de atrio Ecclesie trahere presu-
mat. Quod si sunt Ecclesie quibus atria
clausa non sint, ab utraque parte parietum
terrae spatium, arpenis pro atrio
observetur.

XIV. Nullus confugiens foris ante di-
cta loca pro operarum cupiditate se dicat
exire. Quod si fecerint, & capti fuerint,
ad dignum sibi supplicium condemnentur.

XV. Quod si cujuslibet servus defe-
rens suum dominum ad Ecclesias confu-
gerit, & ibi primitus dominus ejus adve-
nerit, contentio excusatur, reddatur fur-
tum, ut se de pretio redimat.

XVI. Si quis ad vestigium minandum
vel latronem persequendum admonitus
venire noluerit, quinque solidis condem-
netur.

XVII. Ea quae in Dei nomine pacis
tenore constitutum, in perpetuum volu-
mus custodire.

XVIII. Hoc statuentes, ut si quis ex
iudicibus hoc decretum violare presump-
serit, vitae periculum subiacere cognoscat.

E X P L I C I T.

EDICTVM CHLOTHARII II. REGIS IN CONCILIO
Parisiensi V. datum anno DCXV.

*Edictum vel Constitutio incliti Principis Chlotacharii Regis super omnem plebem
in conventu Episcoporum in synodo Parisius adunata, sub die quintodecimo
Kalendas Novembris, anno xxxi. superscripti Regis imperij.*

FELICITATEM regni nostri in hoc
magis magisque divino intercedente
suffragio succrescere non dubium est si
quae in regno Deo propitio nostro bene
acta, statuta, atque decreta sunt, inviola-
biliter nostro studuerimus tempore custo-
dire, & quae contra rationis ordinem acta
vel ordinata sunt, ne inantea, quod aver-
tat divinitas, contingant, disposuerimus
Christo praesule per huius edicti nostri te-
norem generaliter emendare. Ideoque de-
finitionis nostrae est ut canonum statuta
in omnibus conserventur, & quod per
tempora ex hoc praetermissum est, vel
dehinc perpetualiter observetur.

I. Ita ut, Episcopo decedente, in loco
ipsius, qui a Metropolitano ordinari de-
bet cum provincialibus, a clero & populo
eligatur, & si persona condigna fuerit,
per ordinationem Principis ordinetur, vel
certe si de palatio eligitur, per meritum
personae & doctrinae ordinetur.

II. Ut nullus Episcoporum se vivente

Tom. I.

eligat successorem, sed tunc alius ei sub-
stituatur cum taliter afficeretur ut Eccle-
siam suam nec clerum regere possit. Item
que ut nullus vivente Episcopo adoptare
locum ejus praesumat. Quod si petierit,
ei minime tribuatur.

III. Si quis Clericus, quolibet honore
munitus, contempto Episcopo suo, vel
praetermissio, ad Principem aut ad po-
tentiores quasque personas ambulare vel
sibi patrocinium elegerit expetendum,
non recipiatur, praeter si pro venia vide-
tur expetere. Et si pro qualibet causa
Principem expetierit, & cum ipsius Prin-
cipis epistola ad Episcopum suum fuerit
reversus, excusatus recipiatur. Is qui ip-
sum post admonitionem Pontificis sui reti-
nere praesumpserit, sancta communione
privetur.

IV. Ut nullus iudicum de quolibet ordi-
ne Clericos de civilibus causis, praeter
criminalia negotia, per se distingere aut
damnare praesumat, nisi convincitur ma-

B ij